

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1943. február 4.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 27. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Anémetek meghiusították a Szovjet valamennyi átkaroló kísérletét

Ugy német, mint szovjet részről új tartalékok avatkoztak be a súlyos küzdelmekbe
A harcok hevessége fokozódik — A Donec nyugati partvidéke német kézen van

Krasznodár és a Don torkolat vidékéhez érkezett a kaukázusi német hadsereg

A csapatok ütőképessége töretlen — Biztonságba helyezték a kiürített területek polgári lakosságát is — Göbbels dr.: Már a semlegesek is átérzik a bolsevista veszélyt — Élénk légitevékenység nyugaton

Véres veszteségeket szenvedtek az angolszászok Afrikában

A keleti hadszíntéren folyó nagy téli csata — mint a MTI jelenti — egyes helyeken ugyan még mindig változatlan hevességgel folyik, több jel mutat azonban arra, hogy már tuljutott hevességének tetőpontján. Megállapítható, hogy a Szovjet részéről döntő csapásnak szánt offenzíva, amellyel a német és szövetséges csapatok erejét akarta összezúzni a bolsevista hadvezetőség, ezen célját nem érte el. A hadseregek küzdőszelleme minden viszontagság ellenére is töretlen maradt.

A vezéri főhadiszállás

csütörtöki jelentésében közli, hogy Nyugatkaukázusban, a Kubán vidékén és a Don alsó szakaszán a németek mindenütt visszaverték az ellenség előnyomulását. A doneci arcvonalon a német páncélosok megtámadták egy szovjet hídfőt és nagyobb ellenséges erőket morzszoltak fel. 46 szovjet páncélos, 33 üteg és sok hadianyag semmisült itt meg, vagy jutott a németek kezére. Ujabb ellenséges kötelékek bevetésével új erőre kapott a küzdelem. A Don és Donec közötti területen a németek meghiusították az ellenség minden átkaroló kísérletét. A Ladoga tótól délre is új erőket vetett harcba az ellenség és a harcok hevessége újból fellángolt. A széles arcvonalon indított sok súlyos támadást az ellenség súlyos véres veszteségei mellett verték vissza a németek. A német tüzéség szétvert ellenséges kézenlét állásokat, amelyekből újabb támadásra készültek a bolsevisták.

Január hónapban 832 szovjet repülőgépet semmisítettek meg a németek.

Tunéziában az ellenség helyi támadásait annak véres veszteségei mellett verték vissza a tengely csapatai. Német légierők nagy eredménnyel támadták az ellenség célpontjait. Légiharcokban 14, a földön pedig három ellenséges repülőgépet semmisítettek meg.

Angol légierők nappali támadást intéztek a La Manche csatorna mentén francia városok ellen és katonailag hatástalan támadásukkal úgy e-

zekben a francia városokban, mint Hamburgban veszteségeket okoztak a polgári lakosságnak. Az ellenség legalább 28 repülőgépet veszített a támadások során.

Gyors német repülőgépek Dél-anglia hadászati fontos pontjai ellen intéztek támadásokat éjszaka, nappal pedig Keletanglia kikötőit támadták eredményesen.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a keleti arcvonal harcainak gyújtópontjaiban — Nyugatkaukázusban, a Don mentén és a Ladoga tónál — nem csökkenő hevességgel tart a küzdelem. A Don menti harcok a Donec felső folyásától egészen a voronezsi térségig terjednek ki. Új német tartalékokat vetettek harcba. A német légierők megsemmisítettek 250 ellenséges járművet és menetelő ellenséges oszlopokat morzszoltak fel. A Ladoga tótól délre folyó harcokban január 12-e óta már 405 ellenséges páncélos semmisült meg.

Ugyancsak a Német Távirati Iroda közli, hogy a német légierők Sunderland angol kikötővárost támadták nagy eredménnyel.

Angolszász

részről egyre nagyobb aggodalommal figyelik a német tengeralattjárók nagyarányú tevékenységét és azokat a veszteségeket, amelyeket ennek következtében a szövetségesek elszenvedtek. A Times szerint a casablancái tervek végrehajtása szükségessé teszi, hogy az angolszászok nagyobb lendülettel folytassák hadműveleteiket, a német buvárhajók tevékenysége azonban minden ilyen tervet meghiusít. A Manchester Guardian szerint gondoskodni kell a tengeralattjáró veszély sürgős leküzdéséről és a kormánynak őszintén fel kell tárnia az atlanti csata helyzetét. A Stefani szerint a német tengeralattjáró veszély miatt az angol alsóház legközelebbi ülésén, amikor zárt ajtók mögött tárgyalják az atlanti helyzetet, súlyos szócsatákra kerül majd sor. A közvéleménynek meggyőződése, hogy a kormány elhallgatja a veszteségeket. Az amerikai szenátus — ugyancsak a Ste-

fani szerint — külön bizottságot küld ki annak tanulmányozására, hogy a jelen hajózási viszonyok között hány olyan katonát küldhet Amerika a tengerentúlra, akinek az ellátásáról is tud gondoskodni. A bizottság fel-szólította a kormányt, hagyja abba a sorozásokat, amíg ezt a kérdést nem tisztázták.

Göbbels dr.

német propaganda miniszter a Das Reich legújabb számában „Keménytanúság” c. alatt cikket írt, amelyben kifejti, hogy a háború kritikus stádiumába érkezett és a német nép csak akkor lehet urrá a helyzeten, ha minden erejét összefogja. Rámutat a miniszter arra a veszélyre is, amely akkor keletkezne, ha a német és szövetséges hadsereg nem állhatná meg a helyét a bolsevizmussal szemben. Ha Európa nem fogna össze a veszélye ellen, nem is érdemelne mást, minthogy létét kioltás, ami a bolsevizmus célja. Németország és szövetségesei azonban szerencsére az egész kontinensen uralognak. A semlegesek, noha eddig nem tanúsítottak olyan magatartást,

amely joggal elvárható volna, most már lassan tudatára ébrednek a bolsevizmus veszélyének. A bolsevizmus veszélyét látniok kell Londonban is a józanoknak, hiszen a Szovjet hadsereg mögött a likvidáló biztosok, azok mögött a tömegterror, végül a pokol közeledik. A földrés megmentésére szükséges, hogy mindenki a tengelyhatalmak mögé sorakozzék.

A török — angol

tanácskozásokkal kapcsolatban Berlin is azt a véleményt vallja, hogy nem várható Törökország semlegeségi politikájának megváltoztatása.

A Berliner Börsen Zeitung szerint a találkozókról kiadott jelentések, valamint az azóta ismeretes sajtókommentárok és megnyilatkozások azt bizonyítják, hogy Churchill Adanában nem érte el célját: Törökországot nem tudta letéríteni a semlegeség útjáról.

Churchill egyébként tegnap még Kairóban tartózkodott és Faruk királlyal, valamint Nahas pasával tárgyalt.

Hazafelé tartanak a csatornai halászok

A kaukázusi német hadseregek hadmozdulatai befejeződtek

Krasznodár és a Don torkolat vidékén helyezkedtek el a Kaukázusból kivonult német csapatok, amelyek nemcsak felszerelésüket és sebesültjeiket vitték magukkal, hanem több ezer foglyot is - A Donec nyugati partvidéke szilárdan német kézen van

Részletes jelentés a sztalingrádi német védők hősi harcairól

Berlin, február 4.

Az Interinf. jelenti, hogy a német hadsereg nagy területre kiterjedő hadmozdulatai lényegében már befejeződtek a Kaukázus és a Don közötti térségben és most már tiszta képet lehet alkotni a helyzetről.

Ezek a hadseregek két nagy hidfőt alkotnak most. Az egyik a Taman félsziget bekapcsolásával Krasznodár vidékén, a másik a Don torkolat vidékétől délre és keletre alakult ki.

Ezek a német hadak olyan menetteljesítőményeket mutatnak fel, amelyek példanélkül állanak a téli háborúk történetében. Dermesztő

hidegben, többméteres hóban harcok közben naponta 50 kilométereket tettek meg és nemcsak teljes felszerelésüket, hanem sebesültjeiket is, sőt több ezer foglyukat is magukkal vitték. Az eltűntek száma elenyészően jelentéktelen, ami német katonák fegyelmességét mutatja.

Gondoskodás történt a polgári lakosságról is

Közli a továbbiakban a berlini jelentés, hogy példás gondoskodás történt a kiűrtett kaukázusi területek polgári lakosságáról is, amely nem akart még egyszer szovjet uralom alá jutni. A polgári lakosságot idejében biztonságba helyezték. A polgári lakosság biztonságba helyezése is hatalmas szervező munkát igényelt.

amit a német hadvezetés teljes sikerrel oldott meg.

A német seregek teljes harciértékük birtokában jutottak el új arcvonalukra. Hadmozdulataik közben több ízben kerültek harcba az ellenséggel és példátlanul súlyos veszteségeket okoztak a bolsevistáknak emberben és hadianyagban egyaránt.

„Mehaltak azért, hogy Németország éljen“

Berlin, február 4.

Sztalingrádban véget ért a hősi küzdelem és a sztalingrádi védők harca már: történelem. A Német Távirati Iroda és az Interinf. mai jelentései a következőket közlik a dráma utolsó fejezetéről:

A VI. német hadsereg Paulus vezértábornagy vezetésével utolsó leheletéig harcolt és harcban szenvedett vereséget a tulerőben lévő ellenségtől.

A VI. német hadsereg sorsát 1 német légvédelmi hadosztály, két szövetséges hadosztály és egy szövetséges ezred osztja - közli a Német Távirati Iroda. A sztalingrádi védők áldozata nem volt hiábavaló. A VI. német hadsereg az Európát veszélyeztető keleti hordák erejét törte meg és utolsó emberig harcolt a legkegyetlenebb nélkülözések között, testileg legyöngyülve, a szükséges hadianyag nélkül. Ezzel

az önfeláldozó harccal lehetővé tették a sztalingrádi védők olyan intézkedések zavartalan végrehajtását, amelyekről az egész keleti arcvonal sorsa függött.

Kitartottak akkor is, amikor semmi reményük nem volt sem a menekülésre, sem arra, hogy bármilyen utánpótlást kapjanak és a magasban lobogó horogkeresztet zászló alatt zajlott le végső erőfeszítésük is.

Mehaltak, hogy Németország éljen.

Az életre-halálra viaskodó védők az utóbbi időben már csak a rádió útján voltak összeköttetésben a főparancsnoksággal. Ahogyan fogytak az éhségtől és hidegtől elcsigázott csapatok az ellenség állandó támadásai közepette, a tetterős tiszték mindig újból és újból szedték össze a katonákat és új rohamosztagokat alkot-

tak belőlük, amelyek mindig újból folytatták a küzdelmet.

A szovjet hadvezetés két ízben is felszólította a védőket a megadásra. Paulus tábornok mindkét esetben közölte a megadási felhívást a német katonákkal, akik az éhségtől elgyötört, utánpótlási lehetőségek hiányában is ezt választották:

Kitartunk és az utolsó golyót magunknak hagyjuk meg.

A német légierők mindent megtettek, hogy sztalingrádi bajtársaikon segítsenek és még akkor is leszálltak, amikor már a szükre szorult védőállások közötti leszállás a gépet összetöréssel fenyegette. A sebesültszállító gépek 5 sebesült helyett 16 sebesültet is szállítottak, amíg lehetett.

Sokszázezer szovjet katonát pusztítottak el a németek ebben a végzetes városban és hat ellenséges hadosztály erejét tartották állandóan lekötve,

amivel megakadályozták az ellenséget abban, hogy ezeket az erőket máshol dobja harcba.

Berlin a vezéri főhadiszállás tegnapi különjelentéséből értesült a sztalingrádi védők sorsának beteljesedéséről. A rádióon keresztül közölt jelentés ennyit mondott: Sztalingrádban véget ért a harc.

A német nép úgy az uccákon, mint nyilvános helyeken a német himnusz éneklésével fogadta a hírt.

A propagandaminiszter elrendelte, hogy csü törtéktől szombatig bezárólag a színházak, mozik és szórakozó helyeknek zárva kell tartaniuk és ezen idő alatt tilos minden szórakozás.

A három napot a sztalingrádi védők soha nem fakuló emlékének szenteli a német nemzet.

A német hadsereg szívós ellenállásán megtörnek a Szovjet erőlködései

A Donec északi szakasza és a Veronezs közötti térségben eredményes a német mozgó elhárítás

Berlin, február 4.

Az Interinf. mai jelentésében összefoglaló képet ad a keleti arcvonal helyzetéről. A jelentés szerint a Manics lapályán és a Dontól délre elterülő területen a Szovjet nagy támadásokkal a német hadsereg oldalába akart kerülni.

A németek megghisították a kísérletet. A Manics és Don szögletében egy az ellenség által elfoglalt helységet nagy sikerrel támadtak a német erők. Először mind szűkebb tere szorították a bolsevistákat, majd megsemmisítették őket. **Három szovjet páncélos, hat löveg, 76 teljesen**

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 323

Péntek-hétfő

A nap hőse

FŐSZEREPLŐK:

Maurice Chevalier,

Elvira Popescu

PÓTMUSOR: MAGYAR ÉS OLASZ HIRADÓ.

megrakott hadianyagot szállító jármű és sok hadianyag semmisült meg. A német vadászok 30 ellenséges repülőgépet pusztítottak el ezen a területen.

A Donec nyugati partjának birtokáért napok óta elkeseredett küzdelmek folynak. A németek hatalmas veszteségeket okoztak az ellenségnek és szilárdan kezükben tartják a Donec nyugati partvidékét. A lendületes német elhárítás heves közelharcokban nagy ellenséges erőket vert szét.

A Donec északi szakaszától a voronezsi hadművelési térségig mindenütt továbbra is jól válik be a németek által alkalmazott mozgó elhárítás. Sikeres új módszereket is alkalmaztak a németek, amelyekkel az ellenség veszteségeit nagy mértékben fokozták. A németek harcokcsikkal védik a rugalmas mozdulatokat, harcokcsikkal betörnek az ellenséges készenléti állásokba és nagy légierők támogatásával szembenően veszélyeztetik az ellenség célpontjait. Az ellátási helyekhez vezető utakat is ezek az erők biztosítják. A légierők elpusztítottak 290 ellenséges járművet és 63 megrakott gépkocsit, 4 repülőgépet pedig lelőttek.

A középső arcvonalszakaszon erős német rohamcsapatok a hóvihar védelmében betörték az ellenséges állásokba, amelyeket több kilométer hosszúságban felgöngyöltek és 72 ellenséges erődöt elpusztítottak. A németek feladatuk elvégzése után nagyszámú fogollyal és jelentős zsákmánnyal tértek vissza.

A Ladoga tótól délre változatlan hevesseggel tartanak a harcok. Az ellenség veszteségei itt is napról-napra nagyobb méreteket öltenek. Egy magaslatért egész napon át tartott az elkeseredett küzdelem, amelyben a németek visszaverték a bolsevisták támadásait, másnap reggel pedig ellentámadásba lendültek.

Az olasz Telegrapho jelentése szerint az olasz hadseregnek is fontos szerep jut a keleti arcvonal drámai harcaiban. Az olaszok mindenütt szívós küzdőképességről és helytállásról tettek tanubizonyosságot és kemény ellenállásukkal jelentős mértékben könnyítették a szomszédos magyar és német csapatok helyzetén is.

A MAREK VONALON ÖSSZPÖNTÖSÍTŐTÁK ROMMEL ERŐIT

Zürich, február 4.

(Bud. Ért.) Svájci lapértesülések szerint Rommel tábornagy, a tengely északafrikai erőinek főparancsnoka a tunéziai Gabesben ültette fel főhadiszállását, erőit pedig a Marek vonalon összpontosította, hogy ott feltartóztassa Montgomery csapatainak előretörését.

UJRA TÁMAD MONTGOMERY HADSEREGE

Berlin, február 4.

Az Interinf. jelentése szerint a rövid szünet után a nyolcadik brit hadsereg újabb nagyobb erőkkel tapogatózik előre Északafrikában. A német előőrsök több felderítő osztagot elfogtak és ellenséges páncélost megsemmisítettek. A légierők jó eredménnyel támadták az ellenséges csapatok gyülekező helyeit.

Nagy sikerrel bombázták a német légierők Tripoliszt és Montgomery összekötő pontjait. Egy hatezer tonnás szállító hajót súlyosan megromgáltak.

Örömet okoz harctéren küzdő honvédrokonának, ismerősének, ha rendszeresen küldi neki a „Délvidéket“.

Eszakafrikában Faid és Sened vidékén folynak elkeseredett harcok

Rommel Gabesben ütötte fel főhadiszállását

Berlin, február 4.
Az Interinf. közli, hogy Tunéziában, a február 1-i harcizünet után, amit újabb erők összpontosítására használt fel az amerikai parancsnokság, február 2-án Faid és Sened vidékén heves támadásokba kezdett az ellenség. A faidi német állások ellen nagy erőkkel támad az ellenség a 121. amerikai hadosztályt egy páncélos dandár támogatja a harcokban. A támadást a németek az ellenség nagy veszteségei mellett verték vissza. Senedtől délre a németek eredményesen kerültk ki az ellenség bekerítő kísérletét. A harcokban 33 ellenséges páncélos semmisült meg. Ousseltia vidékén a brit-francia

erők támadását hiusították meg a tengely csapatai. Az ellenség azon támaszpontok ellen indította meg támadását, amelyeket most foglaltak el a tengely csapatok.

Egy másik helyen a tengely tüzérségi erői annyira tönkrevették az ellenség készenlétben álló erőt, hogy az kénytelen volt lemondani támadási tervéről.

Légi harcokban Tunézia felett 22 ellenséges repülőgép semmisült meg.

Közép-Tunéziában 7 ellenséges gépet lőttek le a németek, azon ellenséges gépek közül pedig, amelyek Tuniszt és Sziciliát akarták bombázni, kettőt.

Ujabb japán-amerikai tengeri és légitámadás

Egy amerikai cirkáló elsüllyedt, egy másik súlyosan megrongálódott

Tokió, február 4.
A japán császári főhadiszállás jelenti, hogy a japán haditengerészet repülőgépei az Izabella szigetektől délre az amerikai flottával, Uj Georgia felett pedig az ellenséges légi erőkkel vívtak csatát. A harcokban egy ellenséges cirkálót elsüllyesztettek, egy másik cirkálót pedig megrongáltak, míg 33 ellenséges repülőgépet lőttek.

A japán légi erők ismételt támadásokat intéztek a Gilbert, Phoenix és Kanton szigetek ellenséges katonai támaszpontjai ellen.

ERŐS LÉGITEVÉKENYSÉG NYUGATON

Berlin, február 4.
A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német légi erők gyors kötelékei heves támadást in-

tézték csütörtökre virradóra Anglia partvidéke ellen. Egy iparüzemet, egy vasútállomást és egy éppen induló vonat bombáztak nagy eredménnyel. Egy háztömb rombadőlt. Légi harcban egy ellenséges gépet lelőttek a németek és veszteség nélkül tértek vissza.

Az angol légi erők csütörtökre virradóra az északnémet partvidék ellen intéztek támadást. Lakónegyedekben épületkarok keletkeztek, a lakosságnak veszteségei vannak.

A tegnap Németország felett lefőtt ellenséges repülőgépek száma 5-re emelkedett.

Koppenhága ellen is támadást intéztek az ellenséges légi erők. A dán főváros elleni támadás során 8 ember vesztette életét.

Háromezer partizán esett el az észak-boszniai harcokban

Zágráb, február 4.
A TP jelenti, hogy hivatalos horvát közlés szerint a horvát hadsereg Északboszniában eredményes harcokat vívott a partizánokkal és az elmúlt két hét alatt ezekben a harcokban 3.000 partizán vesztette életét.

Két nap alatt 12.000 pengőt gyűjtöttek Zomborban a honvéd családoknak

Ujvidék egynapi gyűjtése 32.000 pengő

A honvédcsaládokért folyó gyűjtés még nem fejeződött be Zomborban. Eddig csupán kétnapi gyűjtés eredménye ismeretes. Ennek az összege 12.000 pengőt tesz ki. Ez azonban nem végleges szám, mert sokan még nem számoltak le.

A gyűjtés során többször megható jelenet játszódott le. Az egyik gyűjtő olyan körzetet kapott, ahol csak szegények laknak. Betért egy kis házikóba, ahol egyetlen szobában öten laktak. A családfő csak egy pengőt tudott adni a nemes akcióra, de ez is annyira meghatóta a

gyűjtőt, hogy saját pénzéből két pengőt adott a szegény családnak.

Egy másik helyen a cseléd lány száz pengőt ajánlott fel, s szomorúan mondta, hogy nincs több összegyűjtött pénze. Ha volna, többet adna. Sajnos, vannak olyanok, akik nagy vagyon mellett csak filléreket adnak.

Ujvidékről jelentik: Ujvidék város egynapi gyűjtése 32.000 pengőt tesz ki. Eddig azonban csak 4-500 gyűjtő futott be, még kétezer gyűjtő van kint van. Ujvidéken remélik, hogy a gyűjtés eredménye megközelíti majd a száz ezer pengőt.

Március 3-án rendes bíróság tárgyalja a szondi gátör gyilkosának ügyét

Még mindenki előtt emlékezetes az a szörnyű gyilkosság, amelyet január elején követett el Városi Sándor 52 éves dályai illetőségű munkás a szondi erdőben. Városi Sándor Horvátországból szökött át a Duna befagyott jegén. Amikor a gát töltésén haladt, szembetalálkozott Lehmann Ferenc gátörrel, aki igazolta és be akarta kísélni a község házára. Városi az egyik alkalmas pillanatban, amikor a gátör mellé került, a nála lévő fejszével halántékra ütötte a gátört, aki összeesett. A nap számos erre még több fejszeapást mért az áldozat fejére, aki a helyszínen meghalt.

A menekülő gyilkost a határőrség fogták el, s átadták a csendőröknek. Kihallgatása után a zombori ügyészség fogházába szállították. A zombori törvényszék rögtönítélő ötös tanácsa január 25-én tárgyalta a bűnügyet. A királyi ügyész halált kért a vádlottra. Vádbeszédében kifejtette, hogy Városi Sándornak tudomása volt arról, hogy hatósági közzeggel áll szemben, mert hiszen csak hatósági közeg viselhet fegyvert a határ mentén. A bíróság azonban úgy határozott, hogy az ügyet rendes bíróság elé teszi át.

A zombori törvényszék büntetés ötöt szabott

MINDEN PÉNTEKEN

HALÁSZLÉ

Kitűnő fajborok. Elsőrendű konyha. Minden este cigányzene.

MINDEN SZOMBATON ESTE
disznótoros vacsora

TELEFON 349

Kiváló tisztelettel:
Michelsz János

március 3-án ül össze, hogy ítélkezzen Városi Sándor felett, akinek lelkét már három gyilkosság terheli. A királyi ügyész Városi ellen a szándékos emberölés vádját emeli. Mivel a Btk szerint csak az előre megfontolt emberölésért mondhatják ki a halálos ítéletet, valószínű, hogy az elvetemült ember megmenekül az akasztótól. A tárgyalás elé nagy érdeklődéssel tekintenek jogász körökben is.

Gyilkossági kísérlet, vagy csak verekedés?

Az őrszállási kettős szerelmi dráma hőse a vizsgálóbíró előtt

Jelentették annakidején, hogy kettős szerelmi dráma játszódott le Őrszálláson. Fleischer Antal őrszállási gazdálkodó két revolverlövéslel leterítette Dryacsin Vélyonét, majd ön maga ellen fordította a fegyvert.

Az asszonyt nagy vértócsában találták meg a merénlyöt súlyos sérülésekkel szállították a zombori kórházba.

Fleischer közben felgyógyult és csütörtökön délelőtt hallgatta ki a vizsgálóbíró. A gazdálkodó elmondta, hogy nem akarta megölni az asszonyt. Dryacsin Vélyoné a szomszédban lakott és öt esztendővel ezelőtt kezdődött közöttük a szerelmi viszony. Egy évig tartott azonban a kapcsolat, mert felesége észrevette és végtetett a bűnös viszonynak. Az elmúlt évben azonban ismét találkoztak. Ezt is megtudta a felesége és szemrehányásokat tett a szomszédasszonynak, aki sirva szaladt hozzá és panaszkodott felesége kijelentései miatt.

Ez annyira felbőszítette, hogy előrántotta revolverét és az asszonyt a fegyver agyával kétszer fejbesújtotta, majd saját maga ellen fordította a revolvert és mellébe lőtt.

Az orvos nem tudta megállapítani, hogy az asszony fején látható sérülések a revolver agyától vagy golyótól származnak-e. Többen hallották azonban, hogy a gazdálkodó három lövést adott le.

Aj érdekes ügyben a zombori törvényszék a jövő hónapban tart főtárgyalást.

Lefülelték a kulai éléskamrák rémeit

A kulai rendőrség letartóztatta Gallai Vera, Gallai István és Gallai Imre kulai egyéneket, akik sorozatos betöréseket követtek el az utóbbi időben. A három testvér rendszerint az éléskamra ajtaját törte fel és élelmiszert lopott.

Legutóbb az egyik kulai gazdálkodó lakásán próbálkoztak, de itt észrevették őket és lefülelték. A három betörőt beszállították a zombori törvényszék fogházába. A vizsgálóbíró csütörtökön hallgatta ki őket.

Bicskázásért hathónapi börtön

Jelentették annakidején, hogy Kucorán véres szurkálás történt Szilveszter napján. Az egyik vendéglőben iddógáló Dudás Jenő annyira berugott, hogy szóváltásban keveredett Csöke Péter rendőrrel. Horváth előrántotta bicskáját és megszurkálta a rendőrt, aki súlyos sérüléseket szenvedett.

Horváthot rögtönítélő bíróság elé akarták állítani, később azonban a királyi ügyész módosította vádját, mert bebizonyosodott, hogy Horváth részeg volt. A most megtartott tárgyaláson szándékos emberölés kísérletéért vonták felelősségre és ítéltek el hathónapi börtönbüntetésre. Az ítélet jogerős.

Kié a gyermek?

A legutóbbi törökországi földrengés, amelyről távirati tudósítások alapján annakidején mi is megemlékeztünk, több községet rombadöntött Anatóliában. Ez az előzménye annak az esetnek, amelyről a Paris Soir szól.

Az egyik faluban két fiatal anya, akiket az eszeveszett menekülésben a tömeg magával sodort, elszakadt a gyermekeiktől. Annál könnyebben megtörtént ez, mert a földrengés éjszaka érte Anatóliát. Másnap, mihelyt pirkadt, a két asszony kétségbeesetten rohant vissza a faluba, ahol jobbra csak romok fogadták őket. Az egyik utcán a romok között egy 5-6 hónapos csecsemő siránkozott.

— Az én kicsikém! — kiáltott fel s rohant oda az egyik asszony. — Az én kicsikém! De hol van a ruhája?

— A te kicsikéd? — futott oda a másik asszony. — Csak nem gondolod? Ez az enyém. Megismerem. Az én gyermekem...

A két fiatal asszony parázs módon összekapott. Közben a falu más lakosai is odaértek. A vitát hallva, elvitték a két asszonyt a községi bíró elé.

A községi bíró mindent megpróbált, hogy igazságot teremtsen. Amikor látta, hogy hiábavaló a fáradozása, pillanatra elment, majd visszatért: kezében egy hatalmas jatagánnal.

— Kétfelé fogom vágni a gyermeket! — jelentette ki. — Mindegyiktek megkapja a felét.

Szóról-szóra megisméltődött tehát a salamon-i ítélet. A két anya azonban egyszerre, ugyanabban a pillanatban sikoltott fel:

— Ne öld meg a gyermekemet! Inkább legyen a másiké!

A kísérlet tehát nem sikerült. A bíró most már igazán nem tudta, hogy melyik a gyermek anyja. Nem hiába mondják azonban, hogy az öreg törököket ritka bölcsességgel áldotta meg a Teremtő.

— Nagyon helyes! — szólta rövid tünődés után a bíró. — Mind a ketten azt akarjátok, hogy a gyermek inkább legyen másé, csak maradjon életben. A gyermeket magamévá fogadom s ti mindketten meglátogathatjátok, amikor akarjátok.

A két anya összenézett. Belenyugodtak az ítéletbe.

— Allah nagy és hatalmas — mondották később. Te jó és gazdag vagy. A „mi” gyermekünk boldog lesz fejedel alatt.

Megcsókolták a gyermeket s békésen távoztak, hogy közöljék a két apával: a gyermeket most már egy harmadik apa jogja felnevelni.

A szép nő mosolya

Nem annyira körmönfont, mint inkább érdekes, a férfiak gyöngeségére jellemző szelámmosságról olvasunk a Corriere della Serában. Egy elegánsan öltözött, szép szőke hölgy, akit egy hasonlóképpen finom megjelenésű idősebb nő, alkalmasint a mamája és egy rokonszenves fiatalember, talán a férje, kísért, megjelenit Savonában az egyik pénzügyintézetnél és 1000 lírát fizetett be folyószámlára. Éppen akkora összeget, amely elegendő ahhoz, hogy a bank a számlatulajdonos részére csekkfüzetet állítson ki. Még aznap délután, néhány perccel a zárás előtt a hölgy beállított a pénzügyintézethez s nagy meglepetés közben kérte, hogy haladéktalanul fizessenek ki neki 900 lírát. A tisztviselők készségesen eleget tettek a kérésnek, felszólították azonban a hölgyet, hogy adja vissza a csekkfüzetet.

— Jóságos ég — kiáltott fel a hölgy, — a csekkfüzet a másik retikülömben maradt. Most azután mit tegyek? — kérdezte kétségbeesetten, miközben bűbajos módon sorban rámosolygott a tisztviselőkre.

A pénztárfőnök kissé elgondolkodott, de amikor egy meghatározó könyörgő pillantás is érte a szép szemekből, engedékeny udvariassággal felelt:

— Ha még ma szüksége van a pénzre, Asszonyom, most már vigye el, a csekkfüzetet pedig sziveskedjék holnap reggel elhozni.

Mint hogy az üzletek Savonában két órával

Látogatás egy Szeró-ban ahol somogyi és zalai iparosok dolgoznak

Szovjet harcok ocsik, páncélosok és gépkocsik magyar szolgálatban

(Honvéd haditudósító század)

Rugótörést kaptunk. Megállunk. Néhány órára le kell maradnunk harcálláspontjára siető egységünkötől. Autónkat gyorsan magára kapcsolja egy vontató és a közelben lévő gépvontatásu szerelőszlophoz, az úgynevezett „Szeró”-hoz húz.

Motorok zakatolnak, „éneknek” az esztergapadok, üllő zengése hallatszik és csattanak a hegesztőpisztolyok. Ipari élet zajlik itt, de ebből alig látni valamit. Alcázva van minden. Az ellenséges felderítés nagy magasságból dolgozik. Ide ugyan nem nézhet be, mi a földön állunk és egészen közelről is alig látunk valamit.

Az erdőszéltől 10-12 lépésre szerelőműhely, raktár és javításra váró kocsik tömege lapul a fák alatt. Mindenhol dolgoznak. „Lelket vernek” az elképesztő orosz utakon elromlott kocsikba... Több száz szakember gondoskodik egy egész hadtest gépjárműveinek karbantartásáról. Ellenőrzés, biztatás nélkül teljesítik kötelességüket. Ég a munka a kezük alatt, mert tudják: minden kocsira, motorkerékpárra, vagy vontatóra szükség van.

Most éppen két szokatlan formájú orosz harcikocsira festenek magyar felségjeleket. Horváth Győző gépészmérnök műhelyvezetőtől értesülünk: szárazon és vizen járó zsákmányolt orosz harcikocsikat hoztak teljesen rendbe. Ezek a könnyű harcikocsik négytonnások, terepen óránként 55, vizen 10 kilométeres sebességgel haladnak. Fegyverzetük: nehézpuska és golyószóró. Kezelőszemélyzetük: két fő. Az angol „Wickers” művek szabadalma után, orosz gyárban készültek. Holnaptól kezdve — egyelőre — kátyuba jutott magyar gépkocsikat vontatnak ki.

Egy fa alatt hatalmas, 16 tonnás, vastag (50-70 milliméter között váltakozó) páncélzatú, amerikai gyártmányú „Wickers” harcikocsi áll. Az oroszok egyetlen helyen öt ilyen harcikocsit hagytak el, sok saját gyártmányú — köztük 24, 32, sőt 52 tonnás — ormóttan gépükkel együtt.

Magyar „fogságban” találkozunk először amerikai harcikocsikkal. Óránkénti sebességük: 24 kilométer. Fegyverzetük: páncéltörő és repesz hatású ágyú, géppuska, aknavető és ködpisztoly. Teljesen használható állapotban kerültek magyar kézre, nagy mennyiségű lőszer van hozzájuk. A külső csin szempontjából kell kisebb javításokat végezni rajtuk. Aztán, ha a hadvezetőség úgy akarja, magyar legénységgel, magyar kötelékben indulhatnak támadásra...

Orosz tüzéségi vontatók, gépkocsik állnak a magyar „szero” s ezen keresztül a honvédség rendelkezésére. Tizenkét szovjet egyenruhában járó, fehér karszalagos orosz is dolgozik a vontatók és gépkocsik körül. A nagy támadást megelőző éjszaka, B. Lozov közelében jöttek át hozzánk ezek az ipari munkások. Azóta együtt dolgoznak a honvédekkel. Mindannyian Magyarországra akarnak jönni, ha a hon-

védség itt befejezi küldetését. Végtelenül örülnek az emberséges bánásmódnak, a egyszerű éltelmezésnek és a — zsoldnak. Ezen a téren egy forma elbírásban részesülnek a honvédekkel. A műhelyvezető így jellemzi őket:

— Olyanok, mint a há kutyák. Mi sem lehetne vezni őket.

Két hatalmas „Sztalinor” (nagy teljesítményű, de igen lassú járása orosz vontató) újabb zsákmánnyal fordul be az egyik alig észrevehető bejáraton. Néhány nap múlva újabb, teljesen üzemképes orosz gépkocsik állnak majd a honvédség szolgálatába.

Amott, gondosan rejtett tisztán tartott gépkocsibroncs áll halomban. Töbkrőlött ellenséges gépkocsikról szedték le őket. Tulnyomó részben újak.

Egyik fa alatt itt lapul a néplátogató gépkocsijainak egyike. Hatalmas, nyolchengeres, szép kiállítású, amerikai gyártmányú és fennéjükü Willys-kocsi. Kiseb hibával került magyar kézre.

Ugyanebből a gyárból egy másik, vadonatúj könnyű felderítő kocsi is van itt. Amerika szállította a vörösöknek még békeidőben. Holnap-holnapután lőszerrel megrakva roham majd az első vonalak felé...

Felirást látunk „Iparoskört.” Szabadidejükben Vadóczi bácsi elnökségével itt, árnyékos helyen gyűlnek össze a honvédek hában kötelességtudóan dolgozó iparosok, Zala és Somogy fiai, s élcélődéssel, olvasással, le-velírással töltik el az időt...

Biztosítsa magának a főnyereményt!
 Vegyen osztálysorsjegyet az 5. osztályra
SZTRILICH SANDOR
 osztálysorsjegy főarustónál
ZOMBOR, Kossuth utca 16.

Különböző „lak” felirások következnek. Mind egy-egy műhelyt jelentenek. A „Ragaszt-lak” gumiabroncsokat, belsőket hoz rendbe. A „Talpal-lak”-ban cipészek, a „Nyír-lak”-ban borbélyok dolgoznak és így tovább... Kedélyesen, igaz bajtársi szeretet jegyében végzik itt munkát. Korszerű szerszámokkal, gyorsan dolgoznak. Németek is gyakran befordulnak az erdőbe a kölcsönösség alapján. A német javító műhelyek is soron kívül megcsinálják a bizalommal hozzájuk forduló magyar bajtárs kocsiját...

A kovácsműhely vezetője jelenti: gépkocsinkba beszerelték az új rugót. Indulhatunk.

Kifordulunk a munka szabadban berendezett műhelytelepéről és nekivágunk az orosz pusztáknak kelet felé.

Távrolról ágyudörgést hoz felénk a szél. Magyar messzehordók „verik” az ellenséges állásokat.

Ferenc Gyárfás, hadapród őrm.

A LEGNAGYOBB MAGYAR SIKER: A TETTEKBEN MEGNYILATKOZÓ EGYUTTÉRZÉS ÉS JOÁKARAT. MA MÉG ADAKOZHATSZ, FOKOZHATOD A HONVÉD-CSALÁDOKÉRT RENDEZETT GYUJTÉS SIKERÉT.

később zárnak, mint a pénzügyintézetek, a háromtagu társaság lázas sietséggel járta be a legelőkelőbb kereskedéseket. Vásárolt a hölgy ruhát és fehérneműt nemcsak a maga, hanem anyja és férje számára is. Vásárolt kalapot, sőt még haszontalan holmit is. Amikor a fizetésre került a sor, a hölgy megcsinloltatta a számlírás bankjegyeket, de ijedten „jött rá”, hogy erre a pénzre még méshol lesz szüksége. És ma délután annyi dolga volt, hogy nem tudott bemeni bankjába a pénzéért! Talán fizethetne csekkel is?

Akad kereskedő, aki minden további nélkül a legkészségesebben belement a csekkel

való fizetésbe. Ahol a kereskedő kissé tanakodott és bizalmatlankodott, a hölgy bevált mosolyához és kéro pillantásához folyamodott. Mindenütt célt ért.

A történet pikantériájához tartozik, hogy ez a nap szombat volt. A kereskedők csak hétfőn délfelé küldhették el a csekket a pénzügyintézethez, amely a maga részéről viszont haszontalan várta a csekkfizeset hölgyet. A szelámmos társaság addigra természetesen kerekelt oldott s eddig nem is jutott nyomára a rendőrség. Csak azt állapíthatták meg, hogy az ellenállhatatlan mosolyu hölgy nem kevesebb mint 28.000 líra értékű holmit vásárolt össze rövid 2 óra alatt.

Kendergyárat kap Temerin

Széleskörű és áldásos tevékenységet fejt ki a Gazdakör – 36 ezüstkalászos gazdát avattak

A Temerini gazdatársadalom ünnepe volt Gyertyaszentelő Boldogasszony napja. Ezen a napon tartotta meg évi közgyűlését a Gazdakör, ekkor avatták fel a tanfolyamot végzett 36 ezüstkalászos gazdát. Délelőtt a Gazdakör tagjai istentiszteleten vettek részt. Utána zászló alatt vonultak a Gazdakörbe, ahol megkezdődött a tanfolyamot végzett gazdálkodók záróvizsgálója.

A vizsgát kitűnő eredménnyel a következő gazdák tették le: Ballai Ferenc, Balogh Antal, Bíró Pál, vitéz Csöre Lajos, Fehér Szilveszter, Góbor Albert, Góbor László, vitéz Hajdu Mátyás, Hegedűs Ferenc, Hevér Sándor, Horváth Béla, Illés Antal, Illés Lőrinc, Kováts Ádám, Kováts Imre, Kováts Lajos, vitéz Kultsár Mihály, Márton Pál, Molnár Pál, vitéz Morvai József, Németh György, Okrészt Ferenc, Povázsán János, Salamon József, Simon János, vitéz Szarvas Imre, vitéz Szalai János, vitéz Szűcs Imre, ifj. Tóth Antal, Tóth István (1549), Tóth István (1066), Uracs József, Uracs Vince, Varga S. Imre és Zséli Mihály.

A kitűnően sikerült záróvizsga után kiosztották az ezüstkalász jelvényeket, majd az Önképző Gazdakör tartotta meg műsorát, amelyet a Hísekegy vezetett be.

Utána Tóth Imre gazdaköri elnök mondotta el megnyitóbeszédét. Uracs Vince saját szerzeményű verseit adta elő nagy siker mellett. Hevér Sándor a kendertermelésről tartott szakszere előadást. Hegedűs Ferenc a lóvásárlásról szerzett tapasztalatairól beszélt. Balogh Antal a sertésenyésztést ismertette, Góbor László háborus élményekről beszélt, ezt követte Zséli Mihály előadása, majd Tóth István verseit szavalta. A záróbeszédet vitéz Morvai József mondotta.

A kitűnő előadás a Himnusz elénekklésével ért véget. Utána egytálatéles közébéd volt.

A Gazdakör tízéves munkája

A Gazdakör délután fél háromkor tartotta meg évi közgyűlését Stuchlik Lajos országgyűlési képviselő, gazdaköri elnök vezetésével. A Hísekegy elénekklése után megválasztották a két jegyzőkönyvvezetőt, majd megemlékeztek a Gazdakör elhunyt tagjairól, Francia Istvánról, Flórián Ödönről, id. Fehér Jánosról és Szigeti Józsefről.

Döme Ferenc titkári beszámolója következett ezután. A beszámolóból kidomborodik az a nagy és eredményes munka, amelyet a Gazdakör Stuchlik Lajos vezetésével az elmúlt tíz esztendő alatt végzett a gazdatársadalom előmozdítása és megszervezése érdekében.

A tagok száma 655, az elmúlt esztendőben a szaporulat 103. Tíz esztendő előtt Stuchlik La-

jos 182 taggal vette át a Gazdakör vezetését. Az elmúlt évtized alatt kitartó munkával érte el ezt a nagy eredményt, amely a temerini Gazdakört az elsők közé emeli.

A titkári jelentés beszámol az elmúlt tíz esztendő munkájáról. A Gazdakör résztvevett majd nem minden budapesti tenyészállatvásáron, az újvidéki gazdanapon és az ezüstkalászos gazdák országos alakuló közgyűlésén. Tíz évvel ezelőtt 655 dinár adóssága volt a Gazdakörnek, ma harmincezer pengő vagyona van.

Külön telepet létesített a Gazdakör és azt a szegény magyarok között osztotta fel. Ezt a telepet most saját tulajdonukba kapják az arra rászorulóknak.

Az elmúlt évben számos tanfolyamot rendezett a Gazdakör. A telepi iskolát, amelyet saját költségén épített, átadta elemi oktatás céljára. A könyvtárban 869 könyve van. Boldogasszonyfalván a Gazdakör 629 hold szántóföldet bérelt és ezt a nincstelen temerinek között osztotta ki évi 20 pengő bérösszegért holdanként. A hadbavonultak földjeit a gazdaköri tagok művelik teljesen díjtalanul.

A Gazdakör múltévi munkáját akkor világítjuk meg legjobban, ha pár számadatot közlünk. Az elmúlt évben 140 ezer pengő értékű árut kaptak a gazdaköri tagok. Száz vagon sertést és gabonát szállítottak ki. A Gazdakör gyümölcsstelepén 873 gyümölcsfajtát találunk. Tíz év alatt 24 tanfolyamot rendeztek 1064 órával átlagosan 780 hallgató részvételével. A gazdaköri tagok között 62 aranykalászos gazda van.

A Gazdakör 44 évvel ezelőtt alakult meg és tíz évvel ezelőtt szervezték át.

Kendergyár és gépszövetkezet létesül

A Gazdakör vezetőségének messzemenő tervei vannak a jövőt illetően. Elhatározták, hogy kendergyárat létesítenek szövetkezeti alapon. A tejszövetkezetet már megszervezték. Tervbe vették a gépszövetkezet megalakítását is. Amennyiben ez sikerül, úgy a temerini gazdaköri tagok földjét traktorral művelik. A gazdaköri gépszövetkezet tíz traktort és más mezőgazdasági gépeket szerezne be. A szövetkezet létesítése ügyében már folynak a tárgyalások.

Tervbe vették ezer holdas legelő bérletét is. A Gazdakörnek jelenleg 230 darab törzskönyvezett tehene van.

Az évi közgyűlés a Himnusz elénekklésével ért véget. A gazdaköri tagok lelkesen ünnepelték Stuchlik Lajos elnököt.

Közel 40.000 pengőt gyűjtött eddig Temerin a honvédcsaládoknak

Temerinből jelentik: A Főméltóságú Asszony felhívása után Temerinben is megszervezték a gyűjtést a honvédcsaládok hozzátartozóinak felsegélyezésére. A gyűjtést a Gazdakör szervezte meg Stuchlik Lajos gazdaköri elnök, országgyűlési képviselő irányításával. Az első három nap eredménye 36.000 pengő, de a gyűjtés még folyik. Az iparosok és más társadalmi egyesületek több előadást rendeznek, amelynek tiszta jövedelmét a honvédcsaládok felsegélye-

zésére fordítják. A közölt összegben kívül máris több ezer pengő gyűlt össze erre a célra és valószínű, hogy a végösszeg meghaladja majd a negyvenezer pengőt. Temerin magyar gazdatársadalmát a gyűjtéssel példát mutatott. Ez az összeg annál jelentősebb, mert Temerinben közismerten nagyon sok a földnélküli szegény ember. Ezek is erejükön messze tulmenően adakoztak. A magyar munkás is tudja, mi a kötelessége.

A bácskai magyar gazda mélyen átérzi termelő munkájának háborus jelentőségét

Közgyűlést tartott az óbecsei Gazdakör

Bács-Bodrog vármegye Gazdasági Egyesülete közli: Az óbecsei Magyar Gazdakör február másodikán tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen résztvettek a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, a földművelésügyi és iparügyi minisztérium képviselői, valamint a járási

és községi hatóságok vezetői is.

Komáromy István elnök a Hísekegy elmondása után üdvözölte a vendégeket, Páthy Ferenc titkár pedig terjedelmes beszámolót terjesztett elő az egyesület múlt évi munkájáról, hangoztatva a gazdakörök működésének nagy jelentőségét és a gazdák összetartásának fon-

tosságát a belső arcvonal szilárdsága és a termelés szempontjából.

Cyürke Károly járási főszolgabíró tartalmas beszédben ecsetelte az óbecsei gazdák haladni-akarását és hangoztatta a többtermelés, valamint a takarmánytermelés és állattenyésztés fokozásának szükségességét. Dr. Geszthelyi Nagy László a kecskeméti Gazdakamara igazgatója lelkesítő beszédében megdicsérte a Gazdakör működését, majd a belterjesebb gazdálkodásra buzdította a gazdákat hangoztatva annak fontosságát, hogy a gazdák minél többet és minél jobbat termeljenek az ország jövője érdekében. Jung József miniszteri tanácsos a földművelésügyi miniszter üdvözlését tolmácsolta és megígérte, hogy a becei gazdák példás munkájára felhívja a miniszter figyelmét. Pethő Flóris, a BBMGE igazgatója meleg szavakkal mondott köszönetet a felszólalóknak és hangoztatta, hogy a bácskai gazdák a miniszter megértő támogatását odaadó munkával és többtermeléssel fogják viszonzni. A bácskai magyar gazdák szívvel-lélekkel átérzik szorgalmas munkájuk fontosságát a mai vérzivataros időkben.

Baross hír

Az adóbevallásról tartják az első Baross előadást

Mint már jeleztük a Baross Szövetség zombori fiókja i. hó 8-án hétfőn este kezdi meg ideiheti értekezleteit melyeken a kereskedő és iparos társadalmat érdeklő időszakos előadásokat fognak tartani. Az első előadás tárgya: A kereseti, jövedelem és vagyonadó bevallása és az üzleti könyvek kötelező vezetése.

Az előadást dr. Kelemen Alajos pénzügyi titkár, dr. Csajághy István, dr. Nagy Tibor és dr. Bruckner Tibor pénzügyi fogalmazók fogják tartani. Az előadáson részt vesz az egyenes adó ügyosztály vezetője dr. Molnár Szilárd pénzügyi igazgató helyettes is.

Az előadók minden feltett kérdésre szívesen adnak felvilágosítást, gyakorlatilag bemutatják az adóbevallási ívek kitöltését valamint kimerítő tájékoztatást nyújtanak majd az üzleti könyvek kötelező vezetéséről.

Tekintettel arra, hogy az előadás tárgya a kereskedő és iparos társadalmat érdeklő legaktuálisabb kérdéseket tartalmazza és hogy igen sok és hasznos tudni valót és ismeretet fog az adózást illetően felölelni a Baross Szövetség ezúttal is felhívja tagjait, hogy saját érdekében minél nagyobb számban jelenjenek meg az előadáson, amelyet az Ipartestület nagyteremben fél hét órai kezdettel tartanak meg.

Az egész országban ellenőrzik a lakóházak légóltalmi kézfecskendőit

A honvédelmi miniszter a közel jövőben az ország egész területén elrendeli a lakóházak és házcsoportok számára előírt kézi tűzoltóeszközök legszigorubb ellenőrzését. Az ellenőrzés nemcsak arra terjed ki, hogy az előírt eszközök számszerint megvannak-e, hanem arra is, hogy azok használhatóak-e. A legszigorubb megbüntetik azokat az ingatlantulajdonosokat, akiknek a birtokában meg nem felelő, illetve működésképtelen kézfecskendőket találnak.

Az ingatlantulajdonosok tehát eleve olyan kézfecskendőket vásároljanak, amelyeken a honvédelmi miniszter engedélyezési száma fel van tüntetve, s amelyek az 1050, 1051 és 1052 számú magyar országos szabványoknak megfelelnek. Ha az ingatlantulajdonosoknak, jóhiszeműségüket kihasználva, meg nem felelő teljesítményű vagy mintavizsgálati számmal el nem látott kézfecskendőt adtak volna el, ezt a tényi az eladó nevének és a vétel napjának pontos feltüntetésével haladéktalanul közölni kell a honvédelmi minisztérium 35. osztályával (Budapest, I., Palota ut 4), hogy a büntető eljárás megindítható legyen.

A honvédelmi miniszter rendelete értelmében a gyártó cég az eladott kézi tűzoltókészülékért köteles egy évig szavatolni.

Hírek:

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **UGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kontsek Ferenc, Szentteleky Kornél utca 12. Tel. 331. **UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Városi gyógyszer-tár, Szt. György tér.

Minisztertanács. A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a kormány tagjai tegnap délután 5 órakor Kállay miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, amely időszerezi kormányzati kérdéseket tárgyalt este 10 órakor ért véget.

A 42 tagú országos bizottság pénteken délelőtt 10 órakor ülést tart az Országházban. Az ülés napirendjén az iparfejlesztési törvény egyes szakaszainak módosítása és a filléres érméknek horganyból való készítésének kérdése szerepel.

KINEVEZÉSEK. A pénzügyminiszter Palotás Mihály csongrádi, Csányi Kálmán bajai, vitéz Gálfi Sándor kisteleki és Csató István debreceni lakosokat a zombori adóhivatal létszámába ideiglenes működési forgalmi adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Jólsikerült bunyevác préló Csonoplyán. A csonoplyai Bunyevác Kaszinó nagysikerű prélót rendezett, amelyet változatos, szavalatokból, énekszámokból és egy felvonásosokból álló műsor vezetett be. Burnáty Ferenc elnök bevezető beszéde után adták elő a sikerült műsort, amelynek szereplői a Bunyevác Keresztes Ifjúság, Loncsár Gyuró, Probojsevic Dániel, Vukovics Mária, Ispánovits Tamas, Dzsiniés Péter és Berlekovits István voltak. Rendezte dr. Drvár Márk. A műsor a Himnusszal ért véget. A tiszta jövedelmet a Vöröskereszt javára fordítják.

Vasárnap délelőtt áramszünet lesz Zomborban. A zombori városi villanytelep február 7-én, vasárnap délelőtt 8 és 12 óra között az új generátor vezető kábelek végleges bekötése végett áramszünetet tart.

Nemesmiliticsi hírek. A DMKSz nemesmiliticsi fiókja a helyi népművelés keretében vasárnap d. u. 4 órakor rendezte a Mátyás vendéglő előadóteremben hatodik köznevelődési előadását a következő műsorral: 1. A mohácsi vész, mint a szétválasztás következménye. Tartotta Körmeny István. 2. A betleki csillag és a felkelő küzdelem hazánkban. Tartotta Lantos Károly r. k. adminisztrátor. 3. Tolói hetedik és nyolcadik énekét elszavalták a Kálász műkedvelő tagjai. 4. Tréfás keskenyfilm bemutatás.

Zászlót szentelnek a gazdáljak János-halmán. A jánosalmi téli gazdasági iskola önképző gazdaköre Kállay Béláné zászlóanya védnökségével február 7-én, vasárnap délelőtt zászlószentelési ünnepséget, délután 5 órakor pedig a Gyümölcstermelők Egyesületében műsoros farsangi estét rendez. A zöldsépkás jánosalmi gazdáljak délelőtt 9 órakor istentiszteletre vonulnak fel, s utána 10 órakor kezdődik a zászlószentelési ünnepség az iskola dísztermében. A gazdáljak zászlószentelési ünnepsége és farsangi estje iránt nagy az érdeklődés nemcsak Jánosalmán, hanem a környékbeli községekben is.

Nyolcvan filléért árulta a tej literjét. Ujvidékről jelentik: A rendőrség letartóztatta Krsztics Istvánnét, aki a piacon nyolcvan filléért árulta a tej literjét. Az asszony felett úrsorabíróság ítélkezik.

Rövidesen átadják az ONCSA házakat Zomborban. Zomborban az ONCSA újabb 16 házat épített a sokgyermekes szegény családok részére. A házak elkészültek, s rövidesen át is adják azokat a boldog tulajdonosoknak. Eddig öt sokgyermekes szegény család kapott házat. Az öt családnak 31 gyermeke van.

Elbocsátottak egy újvidéki detektívgyakornokot. Ujvidékről jelentik: A belügyminiszter elbocsátotta állásából Varga Imre detektívgyakornokot.

Magyar hősök

Bátorságával és ügyességével vivta ki előjárói és bajtársainak elismerését a Don-menti küzdelemben Kovács Ferenc őrzető.

1942 október elején Liski környékén harcolt az a kötelék, amelyhez Kovács Ferenc őrzető tartozott.

Az ellenségnek itt éjszakánként ismételt sikerült átkelnie a folyón és csapataink nem tudták megállapítani, vajjon a folyónak melyik pontján tudnak a bolsevisták olyan könnyűszerrel átkelni.

Kovács őrzető önkéntes jelentkezéssel vállalkozott arra, hogy egymagában felderíti az ismeretlen gázlót. A sötétség leple alatt, de általában ellenséges tüzből, előre lopódzott a víz partjára s a Szvobodára vezető vasúti hídtól nyugatra sikerült is felfedeznie a gázló jobbparti végződését. Bár ezzel voltaképpen eleget tett feladatának, nem elégedett meg az eddigi eredménnyel, hanem levetkőzött és belezórt a vízbe, hogy pontosan megállapítsa az átkelővonal további irányát. A tulsó parton állásban lévő ellenség, Kovács minden óvatossága ellenére is, figyelmes lett a vízben való mozgás zajára, s nyomban tűz alá vették azt a területet, ahonnan a zajt hallották. Kovácsot azonban ez a veszedelem sem rettentette vissza, elszántan folytatta a gázló felderítését, s eközben csaknem egészen a tulsó partig jutott. Így sikerült teljesen felderítenie a gázló vonalát. Adatai alapján tűzértségünk is pontosan belökhette lövegeit erre az átkelőhelyre. Ilyenformán sikerült megakadályozni azt, hogy az oroszok további támadások céljára is igénybe vegyék a gázlót.

Most lesz a nagy nyeregmények sorsolása.

Vegyen osztálysorsjegyet az 5. osztályra.

SZTRILICH SANDOR

osztálysorsjegy főúrusítónál,
Zombor, Kossuth utca 16

Pálos Károly dr. újvidéki tanácsnok előadása Szegeden. Ujvidékről jelentik: Batizialvy János dr. egyetemi tanár meghívására Pálos Károly dr. városi tanácsnok előadást tart Szegeden.

Utcai rablást követelt el a volt legyenc Ujvidéken. Bosa Andrásné újvidéki élelmiszer árus feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes az utcán megtámadta és kizsákmányolta 800 pengővel együtt elrabolta tőle. A rendőrség megindította a nyomozást és a tettest előgta Topolszki János személyében. Kihallgatása során kiderült, hogy gyilkosság miatt már tizenöt évet ült fegyházban. Topolszki rögtönítélő bíróság elé kerül tekintettel arra, hogy tettét elsötétítés alatt követte el.

Végezték az újverbázi cséplőgép kezelő tanfolyam. Tudósítónk jelenti: Az Újverbázon tartott cséplőgép és vetőmagtisztító gépkezelői tanfolyam véget ért és annak 29 hallgatója sikerrel tette le a vizsgát. Névszerint: Bajac Pál, Becker Henrik, Breitwieser Péter, Dorth Ádám, Dorth János, Bétsch Ádám, Egri Imre, Frank Keresztély, Golocsorbin Gábor, Hajik Pál, Józsa István, Józsa Károly, Jerkov Zsarkó, Kirszt Fülöp, Kirszt György, Kirszt Pál, Hornyákovity Koszta, id. B. Lantos János, ifj. B. Lantos János, Metzger Fülöp, Molnár Ignác, Nagy György, Schank János, Serfőző Pál, Sowlyanszki Károly, Stezenbach Pál, Urbán Jakab, Wanek Ádám és Zsigrai József.

Nemesmilitics a honvédsalótól. Az Egyesült Női Tábor nemesmiliticsi csoportja Retkes Istvánné, főjegyzőné, valamint a nagy számú lelkes rendezőség segítségével Gyertyaszentelő Boldogasszony napján tartotta a hadbavonultak hozzátartozóinak felségítésére jól sikerült tea-estjét, amelyet a község minden rétege nagy számmal keresett fel, hogy a jótékony célt ebben az irányban is támogassa. Az összejövetel tiszta jövedelme meghaladta a 600 pengőt. — Ugyanezen nemes célra történő utca szerinti gyűjtés is eredményesen folyik és mindenképpel készséggel lefizeti azt a kat. holdankinti 50 fillért, amelyet a helyi bizottság tőle erre a célra kért, sőt igen sok házból megkészszerették az adományt. A végső eredmény csak pénteken este lesz ismeretes, de bizonyosak vagyunk arról, hogy a gyűjtés eredménye meghaladja az 5000 pengőt.

FILM

TURUL FILMSZÍNHÁZ:

A nap hőse

Maurice Chevalier nagyszerű énekes, zenés, táncos filmje. Minden jelenetében szórakoztató, érdekes ez a film. Sok bonyodalom, érdekes jelenet, szórakoztató tartalom jellemzik a filmet. Ha jól akar szórakozni, okvetlenül nézze meg, péntektől hétfőig vetíti a Turul Filmszínház.

««OO»»»

Másfélre ítelték a szabadkai bankok csalóját. Mint annakidején közöltük már Polyakovics Ilona szabadkai származású cseléd lány körmonfont ravasszággal három nagyobbabásu banksalást követett el. A vádlott beismerő vallomását olyképpen adta elő mintha a felelősség mind a három csalásért másokat terhelne. A perbeszéd után a törvényszék Polyakovics Ionát másfél évi börtönrre ítélte.

Nagy érdeklődés előzi meg a MOVE Zombori Torna Kör farsangi mulatságát

Mint már jelentettük, a MOVE Zombori Torna Kör vasárnap, február hó 7. napján rendezi meg hagyományos farsangi mulatságát a Vadászklubban. A mulatság iránt Zomborban nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert az az idén is, mint eddig minden esztendőben, szép és hangulatos szórakozást ígér.

A mulatság rendezősége már minden előkészületet megtett, hogy a megjelentek részére szép és kellemes szórakozást biztosítson.

««OO»»»

Nem a gyógyszerész tévedése okozta Matarics Iván halálát

Jelentette a Délvidék, hogy röviddel ezelőtt hirtelen elhunyt Matarics Iván zombori munkás. Matarics halálával kapcsolatban az a gyanú merült fel, hogy a halált mérgezés idézte elő. Az egyik zombori gyógyszerárban ugyanis hashajtót vásároltak Matarics hozzátartozói, de a gyógyszerész mást adott ki. A tévedésre később rájött, de akkor már a beteg bevette az orvosságot és röviddel utána meg is halt.

Matarics kolttestét felboncolták és belső részeit vizsgálatra küldték Budapestre. A vizsgálat eredménye negatív. Megállapították ugyanis, hogy Mataricsot vesebaja ölte meg és halálát nem a gyógyszerész tévedése okozta.

««OO»»»

Nyolchavi börtönt kapott a tolvaj péksegéd

A zombori törvényszék most tárgyalta Nagy Vilmos péksegéd ügyét. Mint ismeretes, Nagy Vilmos egész sor lopást, betörést és szélhámoságot követett el.

Vele együtt a vádlottak padjára került Petrovics Antalné is, akit orgazdasággal vádolt a királyi ügyész. Petrovicsné ugyanis megvásárolta a Nagy Vilmos által lopott szappant.

A bíróság Nagy Vilmost nyolchavi börtönbüntetésre, Petrovics Antalnéét 20 pengő pénzbüntetésre ítélte.

OOOO

Ellopta a vendég a szálloda ágyneműjét

Ujvidékről jelentik: Binderer János, az újvidéki Fehér vendéglő főpincéje feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen. Feljelentésében elmondta, hogy az éjjel egy ismeretlen ember kért szobát a szállóban. Reggelre a vendég eltűnt, de elvitte magával a szobában talált ágyneműt is. A kár 450 pengő. A rendőrség keresi a tettest.

Krausz Sándor lakásán is betörők jártak, alkucsal kinyitották a lakás ajtaját és elvitték Krausz 350 pengő értékű ragláját. Mészáros Boty Alkotmány utcai lakos jelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes kizsákmányolta lakását. A nyomozás folyik.

Madaras és Katymár községek vissza-
kapták Bajmokhoz átcsatolt területeiket.
Mint ismeretes, a trianoni határok megvo-
nása után Madaras községtől 5128, Katy-
mártól pedig 1230 katasztrális hold földet
csatoltak Bajmokhoz. A felszabadulás után
a belügyminisztérium rendeletére bizottság
szállt ki a helyszínre és ezeket a területe-
ket 1943 január 1-i hatállyal visszacsatol-
ták az anyaközségekhez. Bajmok területe
tehát 6358 katasztrális holddal csökken az
elcsatolt lakosság létszámát hivatalosan
nem állapították meg, hozzávetőleges szá-
mítás szerint azonban a község lakossága
az elcsatolás után körülbelül 1600 lélek-
kel csökkent Bajmokon. A visszacsatolt ha-
tár rész folytán különösen Madaras község
lakossága remélheti joggal, hogy a hosszú
és nehéz évtizedek után kevesebb lesz az
adóterhe és újra virágzásnak indul a község
gazdasági élete.

Uj üstökös közeledik a föld felé. A kö-
nigsbergi csillagvizsgálóban dr. Fedtke pro-
fesszor december közepén új üstökösöt fe-
dezt fel, amelynek fénye napról-napra
erősödik és a föld felé közeledik. Néhány
nappal később Mr. Whypple az egyesült ál-
lamok csillagásza is megfigyelte az üstö-
kösöt. Az üstökös, amely másodpercenként
40 kilométeres sebességgel rohan el mel-
lettünk január 28-án érkezett a legnagyobb
földközeli, ami azt jelenti, hogy jelenleg
hetvenmillió kilométerre van a Földtől. Ki-
számították, hogy az üstökös a legnagyobb
rapközelbe február 6-án érkezik, ami azt
jelenti, hogy akkor lesz a legfényesebb. Az
üstökösöt most már szabadszemmel is jól le-
het látni a hét csillagból álló Göncölcsékér
két hátsó csillaga alatt. Nagyságra nézve
egy tizede lehet a feliholdnak. A csillagá-
szok kiszámították, hogy az üstökös nem
tér vissza többet és másodpercenként 40
kilométeres sebességgel rohan ismeretlen
célja felé.

Zentai hírek. A kalocsai érseki hatóság
február 1-i hatállyal dr. Gaál Gyula zentai
szent László kórház lelkészét belvárosi hit-
oktatóvá és káplánná, helyébe Recskó An-
talt kórházi lelkésszé nevezte ki. — A zen-
tai »Könyves Kálmán» fiú internátus igaz-
gatója Lehmayr Béla gimnáziumi hittanár
lett.

Vásárolt csecsemővel akarta megtartani
egy meddő asszony a férjét. Egy MÁV tisztvi-
selő 32 éves feleségétől el akart válni, mert az
asszony meddő volt, a házasságból nem szüle-
ttett gyermek. A válóper tárgyalásán azonban az
asszony bejelentette, hogy anyai örömei előtt
áll e emiatt a tárgyalást megszakították. Az asz-
szony felkeresett egy cselédeleányt, akiről tud-
ta, hogy másállapotban van és 700 pengőt ígért
neki, ezenkívül a teljes ápolási díjat, ha az ő
okmányával véteti fel magát kórházba és ugy-
szüli meg gyermekét, mintha az az övé volna.
A gyermek meg is született az egyik Budapesti
kórházban, de koraszülés történt, a gyermek
igen gyenge volt, mire a MÁV tisztviselő fele-
sége a Madarász-utcai gyermekkórházban he-
lyezte el, ahol rövidesen meghalt. A természe-
tes anya a gyermekágyból felkelve, a vasutas
feleségénél kereste gyermekét és amikor meg-
tudta, hogy a gyermek meghalt, pénzt követelt
az asszonytól. Miután nem kapott, feljelentést
tett a vasutas felesége ellen. Az eljárás a cse-
lédeleány ellen a családi állás ellen elkövetett
vétség, a MÁV tisztviselő felesége ellen pedig
közokirathamisítás címén indult meg.

Emelkedik az elefántok ára. Német hetilap
közli, hogy az élelmezési nehézségek miatt az
egész világon pusztulóban vannak az állatker-
tek. Németországban még minden nevezetes vad
állat él. A nemzetközi piacon erősen felment az
árak. Egy elefánt ára hétezer pengőről 35.000
pengőre szökött fel. Egy kifejlett, szép majomért
ötvenezer pengőt is elkérnek.

Peruban két várost rombadöntött a földren-
gés. Peruban erős földrengés pusztított, amely
két várost teljesen rombadöntött. Eddig 60 ha-
lottat és mintegy kétszáz sebesültet számoltak
össze, azt hiszik azonban, hogy a földrengés ál-
dozatainak száma többszázra rug. Az anyagi kár
óriási.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közleményei A Délvidék bekapcsolódása a fede- zettel nem rendelkező kisipari és kiskereskedői hitelakcióba

A Délvidék örvendétes visszatérése és a pol-
gári közigazgatás bevezetése után kamaránk fel-
hívással fordult a városok polgármesteréhez és a
községi előljáróságokhoz, felhívta figyelmüket a fe-
dezettel nem rendelkező kisipari és kiskereskedői
hitelakcióba való bekapcsolódásra, ismertette ezen
akció szükségességét és hasznosságát. Kamaránk
felhívása a Délvidék városaiban és községeiben,
megértésre talált, amelynek eredményeképpen 16 vá-
ros illetve község jelentette az akcióba való be-
kapcsolódását. A délvidéki községek közül elsőnek
Csurog bekapcsolódása történt meg, amely 4000
P-vel járult hozzá a hitelalap létesítéséhez. Az ipar
ügyi miniszter a község hozzájárulásához, további
bekapcsolódási lehetőségek figyelembevételével, 12
ezer P. állami hozzájárulást utalt ki. A hitelakció-

ba való bekapcsolódásukat a következő községek
és városok jelentették be:

Bajmok 1500 P, Bácsfeketehegy 500 P, Csant-
távér 1000 P, Csonoplya 500 P, Magyarkanizsa 2000
P, Mohol 2000 P, Óbecse 5000 P, Ószivác 500 P,
Pacsér 1000 P, Szabadka 20.000 P, Temerin 1000 P,
Zenta 8000 P, Zombor 3000 P, Zsalya 1000 P és
Ujvidék 25.000 P.

A felsorolt városok és községek hozzájárulá-
saikat már részint befizették és az iparügyi minisz-
terhez az állami hozzájárulás kiutalása iránt elő-
terjesztést is tettünk, részint pedig hozzájárulásai-
kat költségvetésük jóváhagyása után fogják befi-
zetni, amelynek megtörténte után teszünk javasla-
tot az iparügyi miniszterhez az állami hozzájárulá-
s kiutalása iránt.

FODRÁSZOK BOROTVASZAPPANNAL VALÓ ELLÁTÁSA

Kamarakerületünk fordáziparosai részéről pa-
nasz érkezett kamaránkhöz azzal kapcsolatban,
hogy a havonként kiutalt borotvaszappan mennyi-
séget az elosztó kereskedők csak a drága luxus
rud-borotvaszappanban szolgáltatják ki arra való hi-
vatkozással, hogy az olcsóbb kocka-borotvaszap-
pant nem szállítják a gyárak. Tekintettel arra, hogy
a fodrásziparosokat súlyosan érinti, hogy drága mi-
nőségű borotvaszappannal kell dolgozniuk, kama-
ránk felterjesztéssel fordult a szappanellátás minisz-
teri biztosához kérve, hasson oda, hogy olcsóbb
minőségű kocka-borotvaszappannal történjen a fod-
rásziparosok ellátása. Felterjesztésükre a miniszte-
ri biztos közölte azt, hogy közbenjárására a szap-
pangyártásról intézkedő és a közeljövőben megie-
lenő rendeletben gondoskodás történik az egységes
kocka fagyú borotvaszappan gyártásáról és mód-
nyílik majd arra, hogy 3-3 drb. (21 dkg.) kocka-
borotvaszappan a vidéki fodrászok rendelkezésére
álljon. Ugyanezen rendelettel kapcsolatosan a kocka
borotvaszappan ára is megoldást nyer, amelynek
következtében a fodrásziparosok kocka-borotva-
szappannal való ellátásának nem lesz akadálya.

MINISZTERI ENGEDÉLY NÉLKÜL IPARI TAN- FOLYAMOT RENDEZNI NEM SZABAD

A kamara több ízben tapasztalta az utóbbi idő-
ben, hogy egyesek megfelelő miniszteri engedély
nélkül szerveznek és rendeznek ipari tanfolyamo-
kat. Ez az eljárás a 33.333/1936. Ip. M. számú ren-
delet értelmében kihágást képez és a kamara tudomá-
sára jutó esetekben az eljárás megindítására
megteszi az intézkedést.

Az említett rendelet szerint ipari tanfolyamnak
minősül általában az ipari munkára, valamint azzal
összefüggő célra képzést, vagy továbbképzést nyu-
jtó rendszeres, de nem iskolai oktatás, valamint a
különböző gépeknek vezetésére, kezelésére, az erő-
átvitel különböző eszközeinek kezelésére képzést
nyújtó rendszeres oktatás.

Az ipari tanfolyamokat a kereskedelmi és ipar-
kamarák javaslatára rendszerint az ipartestületek
keretén belül szervezik meg és az Ipari Tanfolya-
mok Országos Vezetősége által kijelölt helyi veze-
tői (ipartestületi jegyző, iparostanonciskolai igaz-
gató) kell a tanfolyamokra jelentkezni, ahol a részt
vevők a szükséges tájékoztatást megkapják.

Felhívja a kamara az ipartestületeket és az
egyes iparosokat is arra, hogy amikor tudomásuk-
ra jut, hogy valaki engedély nélkül magántanfolyam

ként rendez ipari továbbképző tanfolyamot, erről a
kamarát haladéktalanul értesítsék.

A paprika elosztás elleni panaszokkal a kereskedelmi minisztériumhoz kell fordulni

A földművelésügyi minisztérium az
idén a termelt fűszerpaprika-mennyiség
szétosztásával a kereskedelmi és közle-
kedésügyi minisztérium I/1. ügyosztályát
bizta meg. Mindazok tehát, akiknek a pap-
rikaellátással kapcsolatban észrevételük,
vagy panaszuk van, forduljanak közvetlen-
ül a kereskedelem- és közlekedésügyi mi-
nisztérium I/1. ügyosztályához.

Mire jó a gyékénygyökér?

A gyékény gyökértörzse kitünő táplá-
lék. Amikor az Alföldet, még nagy náda-
sok borították, a nép jó része ebből élt.
Disznóval turatták ki a sáros talajból. A
lisztes növényi rész nagyon sok cukrot tar-
talmaz; 1 métermáza gyökértörzsből pél-
dül 3 liter tiszta szesz főzhető. Sört is le-
het belőle készíteni, továbbá a kakaóra em-
lékeztető táplálékot. A belőle készíthető
cukor azonos a cukornádéval.

Bőrpótlók

A háborus körülmények szükségessé
tették az ipari bőr pótlását. A közönség
megismerkedett jónéhány bőrpótlóval, me-
lyek közül legmegfelelőbbnek bizonyult a
»sejtbőr«, vagy regenerált bőr. Ugy készül,
hogy bőrhulladékot szálakra apróznak fel,
nitrocellulózoldattal keverik és lapokká saj-
tolják. A bőr rostos szálai ellenálló szöve-
dekké tapadnak össze; jól hajlík, anélkül,
hogy a bőrszálacsákak elszakadoznának ben-
ne. Másfajta készítmény az ugynevezett mű
bőr. Alapja pamutszövet, amelyre nitrocel-
lulózt kennek fel több rétegben s hogy a
hajlításkor ne repedezzen, egy kevés rici-
nusolajat adnak hozzá. Száradás után raj-
zolatot nyomnak belé, s hogy az utánzás
minél hűvebb legyen, megfelelő vegyszerrel
bőrszagúvá is teszik.

Német tengeralattjárók az Atlanti-óceánon

Angol rakomány a tenger fenekén

Irta: W. T. Rempel haditudósító

A német tengeralattjárók mindig az ellenség közelébe férkőznek. A tartályhajókat egymásután rántják a mélybe és gunyt tüznek az angol nyilatkozatokból, melyek a német buvárhajóveszély leküzdesét jelenti. Lesben állnak és ha sokáig hallgat a hír róluk, az üressé vált Atlanti-óceánon cirkáznak és mindent elszüllyesztenek, ami csöveik elé kerül. Torpedóik súlyosan érintik a brit ellátást, akár Anglia partjai előtt, akár messze nyugatra lövik ki őket.

Már több napon át semmit sem láttunk. Egyetlen füstfelhő sincs a láthatáron, egyáltalában semmi sem látható. Ilyen volt a hangulat is. »Kibírhatatlan, minnek is külsőnk ebben a buvárhajóban, ha semmi sem akad csöveink elé!« — sóhajtott lemondóan a II. őrtiszt és letette egy pillanatra szemüvegét, hogy egy kicsit kipihenesse szemét. A látóhatár ma kissé párás volt. Igen erősen kellett nézni, nehogy véletlenül tévedjen az ember. Nem minden felhőske jelentette már egy tartályhajó gomolygó füstjét...

Ná, talán ez sem az? Szinte fájt az ember szeme a nézéstől... Tényleg! És máris feltűntek az árbócok végei. Néhány perc múlva meg lehetett állapítani, hogy itt egy terebélyes hajó szelte a vizet. Valamitől nagyon félhetett, amit cikk-cakos pályája bizonyított. Ilyen feltűnően rossz lelkiismeretnek csak valami értékes rakomány lehetett az oka. Tehát utána! Rémület tört ki a gőzösön, midőn a német buvárhajó karcsu, szürke halteste előbukkant. A menekülést nem volt érdemes megkísérni, minthogy egy lövés a hajóorr elé ennek a vállalkozásnak a kilátástalanságát eléggé jelezte.

Mialatt kelleetlenül visszafordult, a buvárhajón már megjelent a jelző-matróz és

átüzent a nemzetközi jelzőkulcs szerint: »Hozzák át a papírokat!« Egyszerre nagyot káromkodott a II. őrtiszt, mert a teherhajón tarka zászlót húztak fel, ami annyit jelentett: »Nem gondolok arra, hogy hajómat el hagyjam!« A kapitány illetően magatartása mögött biztosan rejtőzött valami. És valóban, midőn ismételt, ezuttal világosabb felvilágosítás után a gőzös első tisztje átjött, meglepően hiányos okmányokat hozott magával. Természetesen visszaküldték és másodszor már maga a kapitány jött.

Ugyilátszik belátta, hogy nincs többé hely az álcázási manővereknek. A velehozott hajópapírokból világosan kitudt, hogy a gőzös brit megbízatásban utazott.

Az egész Birodalomból származó választékos rakomány rejtőzött a hajófenékben, amint azt az egyes feladóállomások ki költői is mutatták: Kartum, Kairó, Melbourne és még sok hasonló. Mind olyan dolog volt, amit a brit hadvezetésnek szántak. Az elhasznált csapatszereléseket kiegészítő szerszámok: vegyszeresek, melyeknek értékét csak az tudja eléggé megbecsülni, aki a vegyi hadiipar világraszóló jelentőségét ismeri és akinek tudomása van arról, hogy mennyire hiányoznak manapság ezek a termékek. A rakomány legértékesebb része 10.000 óra volt.

A vizsgálat befejeztével a buvárhajó parancsnoka közölte a kapitánnyal, hogy hajóját a dugárurakomány miatt elsüllyeszti. Előzőleg azonban gondoskodik az utasok és a személyzet csónakba helyezésétől. Elkészítő dolog történt ezután. A menőcsónakok állapota siralmas lehetett, mert rögtön vízrebocsátás után az egyik tele lett vízzel. Sőt éppen azzal történt baleset, amelyben az asszonyok és gyermekek ültek. Rögtön odafordult a buvárhajó és felvette

Miért nem ciggaretázhatnak a mexikói halálraitéltnek?

Mexikói törvények értelmében minden halálraitéltnek teljesítik a kívánságait, csupán egyet nem: a ciggaretázást. Ugyan miért? Ó, nem a dohánykrízis miatt. Évtizedekkel ezelőtt polgárháború tört ki s a felülkerekedett ellenfelek golyó általi halálra ítélték Herrerát. Az elítéltek az volt az utolsó kívánsága, hogy elszívhasson egy ciggaretát, mielőtt megjelenik a puskacsövek előtt. Az engedélyt megadták s Herrera rágyújtott. Csakhogy senki sem tudta, hogy Herrera mester valóságos művésze volt a ciggaretázásnak. Kilenc óra hosszat tartott egy égő ciggaretta. A bírák és a puskások kénytelenek voltak várni. De mit tesz Isten? Váratlanul megfordul a szerencse s a polgárháborúban felülkerekedő lázadók kiszabadították Herrerát az utolsó percekben. Megmentette a ciggaretta. Azóta Mexikóban megtiltották a halálraitéltnek ezt az utolsó kívánságát.

a rémületől félhalott nőket és gyermekeket. A szűk tisztikabinban ültek meghatódva és egymáshoz szorítva. Arcukról könnyen le lehetett olvasni, hogy mennyire meglepődtek a buvárhajó matrózainak segélynyújtó magatartásán. A főrtó kávé aztán minden feszültséget feloldott.

Eközben a teherhajó befejezte angol utait. Néhány lövés tűzbeborította a fedélzetet. A szellőztető kiűrtök elkezdtek füstölni, a vitorlák lángba álltak. De csak nem akart elsüllyedni. Egy torpedót fel kellett áldozni. A hajó két részre robbant, a hajófar még pár percig tovább uszott, aztán az is eldőlt és vízbe merült. A menőcsónakokat maga után vontató tengeralattjáró persze nem nagyon mehetett a part közelébe. Néhány óra múlva elengedte őket a parancsnok. Miután a vendégek hangos köszönetnyilvánítással átszálltak az angol csónakokra, a tengeralattjáró új győzelmeik keresésére visszafordult a nyílt tengerre.

Valaki kopog az ablakon

A Délvidék regénye

A konyha pincehelyiség volt. Shirley egyedüli gondviselője, egy öregasszony, aki mindig a családjuknál szolgált, rég hazament már aludni. Jack maga gyújtott tüzet, tejet tett fel a lábasba, kenyeret szelt, maradék ételt rakott a tálcára. Ugy reszketett a keze, hogy alig bírta fogni a tányérokat. — Hogyan is lehetett ilyen ostoba? A vak is láthatta volna, mennyire odavan szegény asszony. És ő, ahelyett, hogy valami meleg ennivalót hozna, csak ült és hagyta, hogy beszéljen az asszony... Most meg kell ennie mindent, amit odavisz neki, aztán azonnal le fog feküdni az ágyba. Ó, Jack, majd alszik a dolgozószobában, a pamlagon.

A tej hamar felmelegedett. Shirley csészébe öntötte és óvatosan vitte fel a szűk, sötét lépcsőn a tálcat.

A könyvtárszoba küszöbén elképedve állt meg.

Ujjatlan Anne elment!

A pohárszék felső ajtajáról le volt verve a zár, nyitva állott... a sötétzöld üveg nem volt benne.

Shirley letette a tálcat és kirohant a sötét-ségbe, az éjszakába. Hangosan kiáltozott:

— Nance! Nance!

Semmi válasz. Csak a szél zúgott és jajgatott és hideg esőcseppek verték az arcát.

IV. FEJEZET.

Maitland felügyelő

Félőrával később leverten tért vissza Shirley a házba. Csuromvíz volt rajta minden ruháján. Ki volt fáradva testben-lélekben. Egyenesen a hálószobába ment és lefeküdt, de egész

éjjel be sem tudta hunyni a szemét. Világos reggel volt már, mire végre elnyomta az álom s akkor mélyen, kábultan aludt egészen délutánig.

Mikor az öreg Mrs. Brooks meghallotta, hogy ide-oda jár a szobájában, letépett a konyhába és ennivalót hozott neki. Hozzá volt szokva a gazdája különösebbjeihez: megessett, hogy Shirley egész éjszaka irt s aztán másnap aludt. Utána aztán éhes volt, mint a farkas. Most azonban bámulva tapasztalta Mrs. Brooks, mikor feljött az edényért, hogy Shirley alig nyult valamihez. Ugyanakkor vette észre a sáros, gyűrt ruhákat is az egyik széken.

— Kint tetszett lenni abban az esőben az éjszaka? — kérdezte. Shirley bólintott.

— Elutazom ma, Mrs. Brooks — mondta aztán fáradtan. Mrs. Brooks ezen sem talált semmi különöset. Shirley gyakran felutazott egy-két napra Londonba. Annál nagyobb szemet meresztett, mikor a gazdája így folytatta:

— És nem is jövök vissza többé.

— Micsoda? — kiáltott ijedten az öregasszony. — Nem tetszik visszajönni? Itt tetszik hagyni a családi házat? De hát miért? Milyen kár... olyan boldog lehetett volna itt a fiatalul!

— Itt? ... Boldog? ...

— Igen. Persze, azt elhiszem, hogy így egyedül nagyon szomorú az élet ebben a régi házban, csak én csoszogok itt az öreg lábaimmal... hanem, tetszik tudni, már bocsánat, hogy ki mondom, az a baj, hogy nem tetszett megházasodni. Asszony kellene a házhoz.

Shirley félbeszakította.

— Elutazom ma, Mrs. Brooks. Megpróbá-

lom bérbe adni a házat, de akár sikerül, akár nem, magának minden esetre holtig helye lesz itt.

Az öregasszony sóhajtott.

— Nem hiszem, hogy sikerülni fog tisztességes lakót találni. Ha még egy olyanféle ur jönne a faluba, mint az, aki Repps Granget vette ki... ahol Miss Fraser lakik most, merthogy a nagybátyja... bizony szerencsés ember, hogy olyan szép, derék huga van...

Ebben a pillanatban kopogtak kint az ajtón. Shirley fellélekzett, amint az öregasszony sietve csoszogott végig a folyosón. Hiszen jót akart szegény öreg, persze, hogy jót akart, de minden szavával mintha kést döfött volna a szerencsétlen fiu szívébe.

— A posta, ifiur — mondta az öregasszony.

Shirley átvitte a leveleket a könyvtárszobába. Egyikkel sem törődött, föl se bontotta, mert alig várta, hogy csomagolhasson és indulhasson. Csak a legutolsó boríték volt még hátra. Meglepődve nézte. Helybeli bélyegző volt rajta s a nevént nőies, hátradülő betűkkel írták rá. Valamiképpen kényelmetlen érzése támadt, amint nézte, még mielőtt kinyitotta volna s kivette volna belőle a keskeny papírlapot, amelyen ugyanolyan irással a következő szöveg volt, aláírás nélkül:

„On gazember. Hogyan csábíthatja el egy gyanútlan leány szívét, amikor törvényes felesége van?”

Furcsa az emberi lelkiismeret.

Shirley egy pillanatig összegörnyedten állt ott, mintha tüzes vassal bélyegezték volna meg. A papírlap kihullt az ujjai közül és libegve esett az asztalra.

(Folytatjuk.)